

Voor (zelf)organisatie en democratie.

Een programma voor de bestuursverkiezingen van de SP afdeling Utrecht

De SP staat de komende tijd voor belangrijke keuzes. We hebben de afgelopen jaren gezien dat de partij niet haar beste tijd heeft; electorale resultaten stellen teleur, het aantal actieve leden neemt af en we zien dat we steeds minder duidelijk ons geluid kunnen brengen. Juist nu klassentegenstellingen en de limieten van dit systeem steeds duidelijker worden, en sociale strijd toeneemt (de jongeren van Fridays for Future, de vakbondscampagne Voor14, Black Lives Matter, enzovoorts), moeten wij er als SP staan en de strijd aangaan tegen het kapitalisme.

Daarom is het zaak om de komende tijd aan de slag te gaan om onze afdeling en partij weer smoel te geven. Onderstaand politiek programma is een aanzet van enkele kameraden om een politieke richting te bieden aan de afdeling, en om duidelijk te maken wat we als afdelingsbestuur willen gaan doen.

Geduldig oppositie bouwen

De afgelopen jaren is de SP verzwakt, niet alleen landelijk, maar zeker ook hier in Utrecht. Dat is niet leuk om te moeten zeggen, maar het is gevaarlijk om het nog langer te ontkennen. Volgens ons zijn hier twee belangrijke redenen voor: onze coalitiedeelname in de gemeenteraad, en een verkeerde strategie voor het actievoeren, wat ten koste is gegaan van het opbouwen van de lokale afdeling en de bredere beweging in Utrecht.

Gemeenteraad en coalitiedeelname

We moeten als afdeling samen met de gemeenteraadsfractie goed bespreken wat we in Utrecht kunnen en willen bereiken. Dit gesprek moet beginnen met een grondige evaluatie van onze coalitiedeelname, die nog steeds moet plaatsvinden. Wij vermoeden dat we voor veel inwoners een minder hip - of zelfs overbodig - alternatief voor Groenlinks en de PvdA zijn geworden, als gevolg van de poging onszelf te bewijzen als "serieuze" coalitiepartner. Dat wij dat niet zo zien maakt niet uit. Dat het zonder ons slechter zou zijn geweest kan zijn, maar het is feitelijk het verkooppraatje van GL en PvdA. Natuurlijk hebben we via extra afspraken dingen kunnen regelen ten aanzien van middenhuur, maar 2 jaar later zien we hoe vluchtig dit soort successen zijn.

In de huidige situatie waarin veel mensen, vooral jongeren, op zoek naar radicale alternatieven zijn, moeten we onze socialistische wortels in ons voordeel gebruiken. Onze focus ligt op buitenparlementaire acties, maar die staan sterker als ze door gemeenteraadswerk worden gesteund. Er zijn mogelijkheden voor interventies op gebied van wonen, cultuur en het OV, zoals die ook in het verleden met succes door onze fractieleden zijn gedaan. Tegelijk kan het raadswerk beter worden verbonden met onze acties, en met grotere landelijke thema's. Onze mensen in de raad kunnen de rol vervullen van een megafoon voor sociale strijd, door acties en zelforganisatie in de stad te ondersteunen.

We moeten ook in het algemeen kritischer zijn, en niet bang zijn voor controversen. In een stad zoals Utrecht zijn er genoeg voorbeelden van hoe het kapitaal mensen uitbuit en verdeelt. Op zulke gebeurtenissen moeten we als afdeling inhaken en inspelen, om het authentieke socialistische verhaal te brengen.

Door acties naar (zelf)organisatie

Momenteel hebben we geen duidelijke strategie ten aanzien van het aanmoedigen en opbouwen van (zelf)organisaties. Daardoor blijven we als afdeling slecht geworteld. Ondanks meerdere scholingen en honderden uren kloppen lukt het ons zelden om op zichzelf staande organisaties op te bouwen.

In het verleden hebben we heel vaak nieuwe, eigen (“grassroots”) organisaties opgezet, terwijl we om bestaande organisaties heen werkten. Het lijkt ons tijd voor een andere strategie, gericht op het opbouwen van bestaande organisaties, met als doel deze duidelijk socialistisch te maken. We kunnen kiezen voor het opbouwen van huurdersorganisaties verbonden aan de Woonbond. Voor het opbouwen van de vakbeweging, binnen FNV Lokaal, door sectoren bij elkaar te brengen en solidariteit te organiseren. Door actief te zijn binnen de milieubeweging, door Fridays for Future te organiseren. En door binnen al deze sociale bewegingen er actief maar geduldig aan te werken om socialistische eisen en analyses naar voren te brengen. Zo wortelen we het socialisme in Utrecht, en bouwen we ondertussen een geduchte oppositie op.

Ook de acties die we voeren moeten in het teken staan van het versterken van de organisatie op langere termijn. Zoals we dat al in de afgelopen jaren probeerden te doen, moeten alle activiteiten - kloppen, bellen, flyereren, prikacties - duidelijk politiek gemotiveerd zijn, en tot socialistische organisatie leiden. Alleen een goed georganiseerde (en geschoolde, waarover hieronder meer) arbeidersklasse kan te zijner tijd de basis van sociale verandering en een socialistische samenleving vormen. Dus is ons doel altijd om mensen bewust te maken van hun eigen kracht: van de kracht van georganiseerde tegenmacht. Recente voorbeelden hiervan zijn de verkeersveiligheidsactie in Overvecht, de scholierenprotesten voor het klimaat, de pensioenstakingen bij het Openbaar Vervoer. Maar we moeten meer van zulke actiemogelijkheden identificeren, en in de gaten houden welke onderwerpen onder Utrechters leven, die machtstegenstellingen in onze maatschappij duidelijk maken. Hierbij is het praktisch als die onderwerpen samenvallen met acties van andere afdelingen, of landelijke campagnes, vooral in de politiek vruchtbare verkiezingstijd. Maar het opbouwen van duurzame organisaties moet altijd de prioriteit hebben over kleinere acties die misschien aantrekkelijk voor de pers zijn, maar op de lange termijn weinig bijdragen aan de afdeling.

Los daarvan moet het ook gewoon leuk zijn om actief te zijn voor de Socialistische Partij, en in de socialistische beweging in het algemeen. Wij halen bijvoorbeeld inspiratie uit een initiatief als de Kameraadschappij, die natuurwandelingen en culturele activiteiten onder (jonge) socialisten organiseert. Socialistische organisaties kunnen namelijk ook sportieve, culturele en sociale activiteiten organiseren, om een levend alternatief op de geïndividualiseerde kapitalistische samenleving te bieden.

Democratisering van de afdeling en de partij

Het gebrek aan transparantie, democratische structuren en discussiecultuur zijn op dit moment het grootste problemen binnen de partij, die ook onze afdelingsactiviteiten beïnvloeden. We kunnen in onze eigen afdeling beginnen om slechte gewoontes te bestrijden en het goede voorbeeld te geven. Daarvoor hebben we een meer open bestuur en actieve, goed voorbereide leden nodig.

Transparantie en democratie

De afdelingsvoorzitter vertegenwoordigt de afdeling binnen het landelijke orgaan van de partij, de partijraad. Op dit moment kunnen andere Utrechtse leden de voorzitter niet goed steunen in de voorbereiding daarvan: de agenda's zijn vaag en het is onduidelijk wat de voorzitters inbrengen. Ook kunnen we de partijraden zelf niet volgen, terwijl journalisten wel welkom zijn.

Dit vinden we belangrijk omdat van ons wordt verwacht dat we de campagnes uitvoeren die door de landelijke partij zijn bedacht. Maar de argumenten voor sommige van die campagnes, bijvoorbeeld de lonencampagne die losstond van Voor14, blijft onduidelijk. Vaak voelt het alsof het idee achter een campagne vooral is om een bepaald onderwerp in de Tweede Kamer te ondersteunen, in plaats van mensen op een effectieve manier actief en klassenbewust te maken. We zijn voor meer open discussie over landelijke campagnes, met inbreng van afdelingen.

Discussiecultuur versterken

Daarnaast is het ook nodig dat de structuren van de partij democratischer worden. Op dit moment is contact tussen gewone leden van verschillende afdelingen via officiële kanalen bijna compleet afwezig. Daarom wordt de discussie binnen de partij apolitiek. Mensen die de lijn van de partijtop niet steunen voelen zich gedwongen om zich te organiseren in groepen, wat dan weer als ongewenst wordt bestempeld. Om dit te doorbreken moeten we, ten eerste, vaker over socialisme als een doel (in plaats van als een vage inspiratie) spreken, met politieke consequenties. Ten tweede moeten we zowel in de afdeling als bij landelijke bijeenkomsten de discussiecultuur versterken.

Het gebrek aan discussie op landelijk niveau heeft ook lokaal een verlamdend effect. Het wordt gauw "niet lullen, niet poetsen". Onderdeel hiervan is de gewoonte om bestuursvergaderingen niet voor te bereiden, waardoor mensen pas tijdens het afdelingsbestuursoverleg nadenken over wat we willen gaan doen. Deze afkeer van discussie moeten we doorbreken. Discussies over landelijke en internationale ontwikkelingen, discussies over (delen van) ons programma, discussies over een artikel of hoofdstuk van een boek dat leden samen gelezen hebben.

Niet iedereen hoeft mee te doen aan elke discussie (zo komen vijf leden met een gezamenlijke discussie van een uurtje over over gemeentebelastingen of Openbaar Vervoer al best een eind). Niet alles hoeft direct een praktische invulling te hebben en tot slot hoeft niet altijd overal een bestuurslid bij te zijn. Maar mensen worden geen lid van een politieke partij om het nooit over politiek te hebben.

Hoogstwaarschijnlijk zullen er hierdoor meningsverschillen aan het licht komen. Dat is niet erg. Het is juist goed, want die verschillen bestaan ook nu al. Juist door met elkaar in discussie te gaan ontstaat een kans tot homogenisering van de meningen en eenheid in verscheidenheid. Discussiëren heeft een scholend en enthousiasmerend effect, en kan ook een activerend effect hebben. En mensen die op het pand samenkomen voor een discussie kunnen uitstekend gevraagd worden om ook praktisch klusjes (samen) op te pakken.

Het bestuur en de leden

De bestuursleden zijn gekozen op basis van een duidelijk programma, waarin hun politieke en organisatorische doelen worden beschreven. De voornaamste taken van het bestuur zijn de mobilisatie en scholing van leden, verbinding bieden tussen de leden en de partij en een goede sfeer voor discussie en activisme scheppen.

Samen met de gemeenteraadsfractie bepaald het bestuur de politieke koers van de afdeling. Dat gebeurt in samenspraak met de leden bij ALVs en andere bijeenkomsten. Het bestuur kan de effectiviteit van die bijeenkomsten vergroten door, onder andere, de discussie bij de ALVs beter te voorbereiden, door deadlines te hanteren voor het insturen van inbreng, zodat de aanwezigen de inbreng van andere leden al een paar dagen van te voren kunnen lezen (en niet pas op de ALV zelf, zoals nu het geval is).

Daarnaast gaan we door met het organiseren van reguliere bijeenkomsten, zoals de SP Cafés en actiebijeenkomsten, zodra dit weer mogelijk is. En we staan open voor initiatieven van onze leden: we moedigen ze aan om zelf bijeenkomsten en acties te bedenken en organiseren.

Scholing

Leden kunnen zich ontwikkelen door scholing, wat voor ieder lid een recht zou moeten zijn. Scholing emancipeert, en versterkt de partijdemocratie, omdat het de leden wapent met kennis en kunde om de politieke leiders van onze klasse te worden, en kritisch te kunnen reageren op suggesties en voorstellen. Daarom zetten we als bestuur in op politieke scholing. Onderdeel hiervan is goede discussie. Als zodanig zetten we geen mensen neer die 'vertellen hoe het zit', maar gaan we voor actieve scholing, waarbij mensen worden aangezet tot kritisch denken, door met elkaar in discussie te gaan.

Door scholingen kunnen we leren over de geschiedenis van de partij, de arbeidersbeweging en andere sociale bewegingen. Ook voor de basisideeën van het socialistische gedachtegoed, met daarin een belangrijke rol voor marxisme, organiseren we scholingen/discussiebijeenkomsten. Aandacht voor Utrechtse ontwikkelingen door de jaren heen mogen hierin zeker niet ontbreken. Utrecht is ons eerste strijdgebied.

ROOD speelt een belangrijke rol bij het motiveren van onze jongste leden. Door zelf met politiek bezig te zijn, zelf scholing en actie organiseren, leiden ze zichzelf op tot goede socialisten. We willen daarnaast wel dat leden van de ROOD groep betrokken zijn bij andere activiteiten van de afdeling, zodat ze makkelijk naar de "volwassen" partij kunnen doorstromen.

Tot slot

We staan de komende periode voor een zware taak. Door middel van kritische discussie, politieke scholing en het geduldig opbouwen van acties in verbintenis met de arbeidersbeweging en sociale bewegingen gaan wij van de SP Utrecht weer een bruisende, enthousiaste afdeling maken.

Was getekend,

Ankie Petersen (kandidaat voorzitter)

Gus Ootjers (kandidaat organisecretaris)

Michel Eggermont (kandidaat algemeen bestuurslid)

Agata Troost (kandidaat algemeen bestuurslid)

Janne van den Bosch (kandidaat algemeen bestuurslid)

Robin de Rooij (kandidaat algemeen bestuurslid)

Julia van der Burg (kandidaat algemeen bestuurslid)